

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки та природокористування

ЗАТВЕРДЖЕНО
науково-методичною комісією
факультету економіки та управління
ВНУ імені Лесі Українки
Протокол № 7 від 11.01.2022 р.

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Економічна компаративістика
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
спеціальністю 051 Економіка
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Освітня кваліфікація: доктор філософії з економіки

Силабус вибіркової навчальної дисципліни підготовки аспіранта, ступінь вищої освіти – Доктор філософії, освітньо-наукова програма «Економіка галузевих ринків»

Розробник: Сур'як Алла, к.е.н., доцент кафедри економіки та природокористування

Гарант освітньо-наукова
програми

Олена ПАВЛОВА

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри економіки та природокористування

протокол №1 від 27.08.2021 р.

Завідувач кафедри
економіки та природокористування

Олена ПАВЛОВА О.М.

Силабус курсу
Економічна компаративістика

Ступінь вищої освіти – Доктор філософії
Освітньо-наукова програма «Економіка галузевих ринків»

Дні занять: відповідно до розкладу
Консультації: відповідно до розкладу

Рік навчання: II, Семестр: I

Кількість кредитів: 3, Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к.е.н., доц. Сур'як Алла.

Контактна інформація

Опис дисципліни

Дисципліна «Економічна компаративістика» - дисципліна, що формує систему економічних знань про сучасні шляхи комплексного розвитку економіки та економічних систем в умовах зміни ринкового середовища для вирішення проблем ефективного використання обмежених економічних ресурсів, господарський вибір економічних суб'єктів та їх економічну поведінку в умовах зміни зовнішнього та внутрішнього середовища.

Результати навчання (Компетентності)
Загальні компетентності

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК03. Здатність працювати в міжнародному середовищі.
- ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК05. Здатність розробляти та управляти науково-дослідницькими проєктами різних галузевих структур.
- ЗК06. Здатність до міжособистісної комунікації, мотивування колективом для реалізації поставлених цілей.
- ЗК07. Здатність ідентифікації, аналітичного вирішення поставлених завдань.
- ЗК08. Здатність спілкування з провідними фахівцями та експертами різних галузевих ринків.

Фахові компетентності

- ФК 02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, глибоке розуміння англійських наукових текстів з економіки.
- ФК 03. Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та освітній

діяльності.

ФК 05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки галузевих ринків з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

ФК 07. Вміння здійснювати ґрунтовні наукові дослідження в галузі економіки, отримувати наукові результати, які містять нове знання та мають практичне значення для розвитку окремих галузевих ринків.

ФК 11. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

Програмні результати навчання

ПРН3. Розуміння форм аналітичної звітності на мікро- та макроекономічному рівнях.

ПРН4. Демонструвати знання з бізнес-планування економічних процесів.

ПРН9. Застосовувати одержані знання з різних предметних сфер економіки для формулювання та обґрунтування нових теоретичних положень і практичних рекомендацій у конкретній області дослідження.

ПРН10. Інтегрувати та застосовувати одержані знання з різних галузевих напрямів у процесі розв'язання теоретико-прикладних завдань у конкретній області дослідження.

ПРН12. Уміння проводити наукові дослідження на засадах ідентифікування актуальних наукових проблем, визначення цілей та завдань, формування та критичного аналізування інформаційної бази, обґрунтування матеріалів дослідження та формулювання авторських висновків і пропозицій.

ПРН14. Уміння спілкуватись діловою науковою та професійною мовою, вести наукову дискусію рідною та іноземною мовою на належному рівні, застосовувати різні стилі мовлення, методи і прийоми спілкування, демонструвати широкий науковий та професійний словниковий запас.

ПРН15. Уміння застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні інструменти і технології для забезпечення ефективних наукових та професійних комунікацій.

ПРН16. Здатність самостійно проводити наукові дослідження та приймати рішення.

ПРН17. Здатність формулювати власні авторські висновки, пропозиції та рекомендації.

ПРН18. Здатність усвідомлювати та нести особисту відповідальність за одержані результати дослідження.

Структура курсу

Години (лек. / сем.) денна форма навчання	Години (лек. / сем.) заочна форма навчання	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 1	1 / -	1. Предмет і методи економічної компаративістики	Аспірант повинен знати поняття «національна економіка», критерії класифікації національних економік.	ДС, Т, О
2 / 2	1 / 1	2. Багатоваріантність розвитку сучасних	Аспірант повинен розуміти можливість варіацій економік у рамках однотипних суспільних	ДС, Т, О

		економічних систем	систем, роль економічних і неекономічних факторів (культура, традиція, релігія, соціальний капітал, інститути, політичні й історичні фактори) розвитку і їхній вплив на формування й функціонування економічної системи.	
2 / 2	1/1	3. Класифікація моделей ринкової економіки та особливості їх розвитку	Аспірант повинен знати основні варіанти розвинених ринкових соціально-економічних систем.	ДС, Т, О
2 / 1	1 / 1	4. Порівняльний аналіз моделей розвитку ринкової економіки	Аспірант повинен знати критерії типологізації ринкових економік, механізм прийняття рішень (централізовані або децентралізовані), економічні інститути.	ДС, Т, О
2 / 2	1 / 1	5. Моделі ринкової економіки країн з розвинутою економікою	Аспірант повинен характеризувати основні моделі ринкових економік, загальні й специфічні характеристики.	ДС, Т, О
2 / 2	1 / -	6. Порівняльний аналіз моделей розвитку ринкової економіки в умовах, формування	Аспірант повинен знати критерії типологізації економік, що розвиваються, рівень розвитку, рівень добробуту, рівень індустріалізації, співвідношення соціально-економічних укладів, роль у міжнародному поділі праці.	ДС, Т, О
2 / 2	1 / 1	7. Економічні моделі країн, що розвиваються	Аспірант повинен знати порівняльний аналіз економік, що розвиваються, співвідношення докапіталістичних і ринкових способів розподілу ресурсів, особливості економічних функцій держави.	ДС, Т, О
2 / 1	1 / 1	8. Класифікація та особливості трансформаційних економік	Аспірант повинен знати типологізацію перехідних економік, загальні й специфічні риси перехідних економік, зміну ролі й функцій держави,	ДС, Т, О

			децентралізацію прийняття економічних рішень.	
2 / 1	1 / 1	9. Формування та реалізація нових моделей розвитку в умовах зміни ринкового середовища.	Аспірант повинен знати вплив світогосподарських відносин на функціонування соціально-економічних систем різних типів, дифузію мікро- і макrorівнів економічного життя, інтеграція й маргіналізацію, зміну ролі держави, основні протиріччя, еволюцію основних моделей розвитку під впливом науково-технічного прогресу й глобалізації.	ДС, Т, О
2 / 2	1 / 1	10. Глобалізація та її вплив на моделі розвитку	Аспірант повинен розуміти основні підходи до визначення глобалізації, утримування процесів глобалізації, формування глобальних економічних режимів. Знати основні агенти глобальної економіки, транснаціональні корпорації, міжнародні фінансові інститути й мегаполіси, глобальні економічні й інформаційні мережі.	ДС, Т, О
20\16	10/8			

Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О-опитування, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.*

Політика оцінювання

Політика викладача щодо аспіранта. Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і семінарські заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. Допускається 1 пропуск з поважних причин, який не впливатиме на систему оцінювання. Про відсутність з поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь. За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу. У будь-якому випадку студенти зобов’язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 0,5 бали). Обов'язковою є присутність аспіранта на модульному та підсумковому контролях. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин. Системно і регулярно переглядати лекційний матеріал, працювати з навчальною та науковою літературою. Здавати самостійні роботи та завдання у визначені терміни. Уся література, яку аспіранти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем у друкованому або електронному вигляді виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Аспіранти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є залік, який передбачає оцінювання засвоєного студентами навчального матеріалу з навчальної дисципліни, на підставі результатів поточного контролю і модульних контрольних робіт.

Оцінювання

Шкала оцінювання:	
Бали	Зміст
90-100	Зараховано
82-89	
75-81	
67-74	
60-66	
1-59	Незараховано

Перелік питань до заліку

1. Предмет та методологія економічної компаративістики
2. Техніко-економічні параметри порівняння соціально-економічних систем.
3. Параметри порівняння відносин власності та відтворення соціально-економічних систем.
4. Історико-логічна схема суспільного руху
5. Цивілізаційний та формаційний підхід. Економічні уклади. Змішана економіка.
6. Особливості розвитку ринкових систем: генеза та місце у світовому господарстві
7. Типологізація та порівняння дослідження розвинутих ринкових систем
8. Перехідні економіки: порівняльне дослідження й результат трансформації реального соціалізму
9. Міжтипові співставлення сучасних соціально-економічних систем
10. Еволюція соціально-економічних систем в умовах глобалізації
11. Основні тенденції компаративістики.
12. Сучасні підходи та принципи компаративістики.
13. Компаративний аналіз у науковій літературі.
14. Світові тенденції розвитку викладання і навчання у вищій освіті.
15. Макропедагогіка (педагогічна глобалістика).

16. Теорія і практика інтернаціоналізації освіти.
17. Інструменти забезпечення якості вищої освіти.
18. Культура академічної доброчесності, культура якості освіти
19. Викладання засноване на лідерській парадигмі
20. Технологія управління діяльністю команди.
21. Елементи тайм-менеджменту
22. Предмет порівняльної педагогіки.
23. Порівняльна педагогіка в контексті розвитку освіти.
24. Методологічні підходи, принципи та методи досліджень у галузі ПП.
25. Функції ПП на різних етапах розвитку науки
26. Історичні етапи розвитку порівняльної педагогіки
27. Методи дослідження у ПП
28. Засоби діагностики результатів навчання у різних освітніх системах

Літературні джерела

Основна

1. Поченчук Г.М. Економічна компаративістика: інституціональні аспекти. Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. 2016. Випуск 9. с. 18 – 22.
2. Завгородня О.О. Компаративістика та класифікація моделей національних інноваційних систем. Економіка. Управління. Інновації. Випуск № 3 (15), 2015.
3. Кліменко О.М. Економічна компаративістика як стратегічний засіб розвитку та реформування економіки України. Бізнес Інформ. 2016. № 12. с. 8-12.
4. Базилевич В. Д. Економічна наука та освіта в епоху системних трансформацій: нові виклики та запити до фундаментальної теорії. Економіка України. 2016. №8. с.78-90.
5. Шевченко О. О. Еволюція господарської системи: методологія аналізу у світовій економічній думці (кінець XIX – початок XXI ст.): монографія. Київ: «Центр учбової літератури», 2017-304с.
6. Павлова О.М. Товарна форма організації суспільного виробництва В умовах розвитку національної економіки України (другої половини XVII - кінця XVIII ст.): монографія. Луцьк : видавництво «Герен», 2019. – 480 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/15858>. Рецензія: Черчик Л.М. Рецензія на монографію. Причорноморські економічні студії. Науковий журнал. Випуск 40. 2019. С.240.

Додаткові ресурси

1. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу з: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Міжнародний центр перспективних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.icps.kiev.ua>
3. Бібліотека імені В.Вернадського. [Електронний ресурс].- Режим доступу з: <http://www.nbu.gov.ua>